

Opracowanie skutków finansowych proponowanych zmian w wynagrodzeniach specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów

Propozycje zmian opierają się na uznaniu, że wynagrodzenia specjalistów i kierowników opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów powinny być adekwatne do kompetencji specjalistów, jakości merytorycznej wydawanych opinii a także spełniać kryteria czytelności, jasności zasad kształtowania wynagrodzeń dla wszystkich specjalistów niezależnie od umiejscowienia zespołów przy konkretnych sądach okręgowych i apelacjach. Dotychczas bowiem specjaliści otrzymują wynagrodzenia znacznie różniące się między sobą. Przyznawane specjalistom wynagrodzenia mieszczą się wprawdzie w bardzo szerokich widełkach jakie są zawarte w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego kierowników opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów i specjalistów wchodzących w skład tych zespołów, ale faktycznie w ramach tych widełek uposażenie specjalistów kształtują się dowolnie, w zależności od środków finansowych jakimi dysponują Apelacje i Sądy Okręgowe. Stąd może to skutkować tym, że nie ma w naliczaniu wynagrodzeń rozsądnego zróżnicowania oddającego doświadczenie specjalistów, co w rażących przypadkach manifestuje się tym, że celem pozyskania specjalistów w konkursach – przydziela się wyższe wynagrodzenia nowo zatrudnionym specjalistom, niż mają specjaliści o wieloletnim stażu pracy i doświadczeniu w pracy zespołu. Celem niniejszych propozycji jest zatem stworzenie czytelnego systemu wynagrodzeń eliminującego tego typu działania. Proponujemy uzależnienie wysokości wynagrodzeń od awansu zawodowego specjalistów co miałyby mieć związek z kompetencjami. Nadto – zważywszy na konieczność zatrudnienia w zespołach specjalistów o najwyższych kompetencjach – propozycje powinny ich zachęcać do pracy w ozss, do rozwoju zawodowego w tych zespołach oraz pracy w perspektywie długoterminowej. Propozycje zawierają zróżnicowanie wynagrodzeń zależne od kompetencji specjalistów, pokazują również ścieżkę rozwoju w tym obszarze aktywności zawodowej w ozss.

W obecnym projekcie podstawą naliczenia płacy zasadniczej jest jej określenie za pomocą mnożnika i kwoty bazowej odpowiadającej kwocie bazowej jak dla kuratorów sądowych.

Obecnie jest to kwota 2759,97 zł. Dla rozsądnego naliczenia kwota ta została zaokrąglona do 2760 zł.

Ta kwota stanowi podstawę do ustalenia wynagrodzeń dla specjalistów. Proponuje się trzy stopnie awansu zawodowego:

Specjalista – zatrudniony w ozss do 5 lat. Jego uposażenie zasadnicze proponuje się docelowo w wysokości **4,2 x kwota bazowa 2760 zł**. Tak wyliczona kwota to **11592,00 zł**.

Starszy specjalista – zatrudniony powyżej 5 lat do 16 lat pracy (wcześniej w RODK a dalej w OZSS). Proponuje się ustalenie dla tej grupy zatrudnionych uposażenia zasadniczego docelowo na poziomie **5,4 x kwota bazowa 2700 zł**. Tak wyliczona kwota to **14904 zł**.

Główny specjalista – zatrudniony powyżej 16 lat w RODK i dalej w OZSS. Proponuje się ustalenie dla tej grupy zatrudnionych uposażenia zasadniczego docelowo na poziomie **6,5 x kwota bazowa**. Tak wyliczona kwota to **17940 zł**.

Zostały zebrane dane ze wszystkich opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów na dzień 31 grudnia 2024r., które pozwalają na przyporządkowanie zatrudnionych specjalistów do wskazanych grup. Na tej podstawie przeprowadzono oszacowanie prognozowanych środków finansowych. Poza tymi danymi wskazano również na liczbę wakatów, na które też należało te środki policzyć. Do tego policzenia należy dodać 6 etatów dla OZSS w Legnicy, w tym 1 etat to kierownik, 5 etatów to specjaliści. Obecnie 1 etat jest tu zajęty, 4 wakuje.

Specjaliści pracujący do 5 lat w ozss

134 etaty x 11592 zł x 12 miesięcy co czyni kwotę 18639936 zł. Do tego dodatek stażowy naliczyć należy z przeszacowaniem na poziomie 10% co czyni kwotę 1863993,60 zł. razem 20 503 929,60 zł.

Zakładany procent wynika z tego, że należy przyjąć, że w grupie tej mogą się znaleźć specjaliści, którzy nie rozpoczynają swej kariery zawodowej, ale trafiają do ozss już z pewnym stażem w zatrudnieniu – przepisy ustawy zakładają bowiem, że do pracy w ozss może aspirować osoba, która ma przynajmniej 3 lata pracy w zawodzie o danej specjalności. Nie można zatem wykluczyć, że będą to też osoby o większym stażu w zatrudnieniu. Założono więc, że lepiej określić wysokość środków na ten dodatek na wyrost, by nie nastąpiło niedoszacowanie,

przeszacowanie wydaje się tu rozwiązaniem bezpieczniejszym dla planowania zabezpieczenia środków.

Specjaliści pracujący powyżej 5 lat do 16 lat w RODK a następnie w OZSS

164,25 etatu x 14904 zł x 12 miesięcy co czyni kwotę roczną 29375784 zł. Do tego należy doliczyć finanse na zabezpieczenie dodatku za wysługę lat pracy na poziomie 15%.

Zakładany procent wynika z tego, że należy przyjąć, że w grupie tej mogą się znaleźć specjaliści, którzy nie rozpoczynali swej kariery zawodowej w ozss, ale trafili do ozss już z pewnym stażem w zatrudnieniu - w RODK, czy innych miejscach pracy. Nie można zatem wykluczyć, że będą to osoby o większym stażu w zatrudnieniu. Założono więc, że lepiej określić wysokość środków na ten dodatek na wyrost, by nie nastąpiło niedoszacowanie, przeszacowanie wydaje się tu rozwiązaniem bezpieczniejszym dla planowania zabezpieczenia środków. Zatem środki na ten dodatek wynoszą **4406367,60 zł**. Planowane środki dla tej grupy to suma uposażenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat – razem **33782151,60 zł** dla tej grupy specjalistów.

Specjaliści pracujący od 16 lat w RODK a następnie w OZSS

164,675 etatu x 17940 zł. x 12 miesięcy co czyni kwotę roczną 35451234 zł. Do tego należy doliczyć finanse na zabezpieczenie dodatku za staż pracy. Propozycja zakłada 20%. Zakładany procent wynika z tego, że należy przyjąć, że w grupie tej mogą się znaleźć specjaliści, którzy mają staż pracy od 20 lat i więcej. Założono więc, że lepiej określić wysokość środków na ten dodatek na wyrost, by nie nastąpiło niedoszacowanie, przeszacowanie wydaje się tu rozwiązaniem bezpieczniejszym dla planowania zabezpieczenia środków. Zatem środki na ten dodatek wynoszą **7090246,80 zł – na wskazane 164,675 etatu w tej grupie. Planowane środki dla tej grupy to suma uposażenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat – razem **42541480,80 zł** dla tej grupy specjalistów.**

Wakaty – 123,425 etatów. Wynagrodzenie podstawowe liczone jak dla grupy specjalistów tj. do 5 lat pracy w OZSS. Specjaliści ci dopiero rozpoczną pracę w OZSS, zatem ich płace powinny być naliczone w następujący sposób: **4,2 x kwota bazowa jak dla kuratorów tj. 2760 zł**. Tak wyliczona kwota to **11592 zł**. Zatem licząc **123,425 etatów x 11592 x 12 miesięcy** czyni kwotę **17168911,20 zł**. Dodatek za staż pracy zaproponowano na poziomie 10% tj. na wyrost, z przeszacowaniem, zakładając, że w tej grupie mogą być osoby pracujące już wcześniej

w innych miejscach pracy. Zaplanowano środki na wysługę lat na poziomie **1716891,1 zł**. Razem na zabezpieczenie wakatów **18885802,30 zł** (suma uposażeń zasadniczych i dodatków stażowych).

W tych planach nie są umieszczeni kierownicy OZSS.

Zatem na samych specjalistów i wakaty dla specjalistów planowane środki to 115 713 364,30 zł.

Uposażenia kierowników – zakładamy, że kierownik jest stanowiskiem, które ma określone zadania do realizacji – w tym organizację pracy zespołu, kontrolę nad pracą specjalistów na płaszczyźnie merytorycznej oraz działania związane z zabezpieczeniem warunków do merytorycznej realizacji zadań i rozwoju zawodowego specjalistów – zatem jeśli uzyska akceptację komisji konkursowej, to zakłada się, że ma kompetencje do realizacji wszystkich tych działań. Nadto w zakresie jego obowiązków jest realizacja zadań merytorycznych w ramach specjalności jaką reprezentuje. Stąd by wynikało, że bez względu na staż pracy w OZSS wszyscy kierownicy z racji realizowanych zadań powinni mieć takie samo uposażenie zasadnicze. Proponuje się, by wynosiło ono **7,2 x kwota bazowa jak dla kuratorów = 19872,00 zł**. W tym wariancie zatem na uposażenia zasadnicze kierowników należałoby naliczyć **69 x 19872,00 zł x 12 miesięcy co czyni kwotę 16454016,00 zł**. Dodatek za wysługę lat naliczono z zapasem na poziomie 20% zważywszy na fakt, że aż 53 kierowników ma prawo do dodatku w tej wysokości, a pozostali mają dodatki wyższe niż ich staż pracy w OZSS. Zatem jak poprzednio – wysokość dodatków naliczono z zapasem, z przeszacowaniem. Kwota dodatku za wysługę lat dla kierowników wynosi **3290803,20 zł**. **W sumie środki na wynagrodzenia kierowników wynoszą 19744819,20 zł.**

Reasumując – planowane środki na wynagrodzenia wszystkich zatrudnionych specjalistów, kierowników i na istniejące wakaty we wszystkich OZSS w Polsce wyniosłyby z opisanym wyżej przeszacowaniem 135 458 183,50 zł.

W naszej ocenie przedstawiona propozycja da szansę na pozyskanie wykwalifikowanej kadry specjalistów, będzie motywowała do wiązania kariery zawodowej z pracą w ozss-ach, dawała szansę na rozwój, na uzyskiwanie kolejnych stopni awansu zawodowego. Warte podkreślenia jest to, że jest czytelna, uporządkowana, sprawiedliwa dla wszystkich specjalistów.